

ONDERWEG

Kerkblad van de Protestantse Gemeente Elst (Gld.)

46e jaargang nr. 1 • Februari 2025

GEDICHT VAN DE MAAND

*In verband met ziekte van de predikant
komt de meditatie deze keer te vervallen.*

Het waait er altijd

*Op zo'n wierde, zeiden we, dicht
bij zo'n eeuwenoud kerkje, zo
zouden ook wij wel - en wezen
elkaar de symbolen: zandloper,
vlinder, als ring om namen
de slang die zichzelf in de staart bijt.
Het was een voorjaarsdag, er bloeide
al wat in het gras hier en daar,
uit het veld geruststellend
gebrom van een trekker, er stond
veel wind.*

*Licht zijn die dingen gezegd zolang
je kunt spreken, mij aanzien daarbij
met dat vertrouwde gezicht van je, maar*

*nu ik het opschrijf, zoek naar een woord
dat niet vlees werd, niet onder ons woonde,*

*voor als ik jouw stem
me slechts indenken kan nog,
jouw gezicht me verbeelden:*

*wat benoemd zich dan blijvend,
wat laat zich waar dan ook weg;
voor als dat hele*

*idee van idylle
ondergronds gaat,
wat dan,
op zo'n wierde, in
hij blaast waarheen hij wil
en gij hoort zijn geluid
maar gij weet niet vanwaar
die eeuwige
wind?
(uit: Stemtest, 2003)*

Zie je het voor je? Een kerkje op een wierde (terp) in de vlakke wereld van het noorden van Groningen? Dit landschap speelt een belangrijke rol in de gedichten van C.O. Jellema (1936-2003). In zijn gedichten onderzoekt hij vanuit zijn mystieke levensbeschouwing het besef, dat alles met elkaar samenhangt.

Tijdens de Poëziemiddag op 17 februari in De Ruimte gaan we op zoek naar zijn stem.
Jeannette Maartense en Els Meulbroek

KERKDIENTEN

De kerkdiensten zijn ook te volgen of terug te kijken via de website www.pg-elst.nl of kerkdienstgemist.nl

Zondag 2 februari

10.00 uur KERK

Ds. M. Muijen
organist: D. Luijmes

19.00 uur KERK

Ademvierung
Henk Minnema
organist: D. Luijmes

Zondag 9 februari

10.00 uur KERK

Heilig Avondmaal
Ds. P.J.G Jeroense
organist: IJ. ter Haar

Vrijdag 14 februari

20.00 uur KERK

zie pagina 21

Night of the Psalms

Zondag 16 februari

10.00 uur KERK

Ds. A.E.I. Zaal
organist: D. Luijmes

Zondag 23 februari

10.00 uur KERK

Ds. P.J.G. Jeroense
organist: J. Jansma

Zondag 2 maart

10.00 uur KERK

Drs. R. van Dijkhuizen
organist: D. Luijmes

19.00 uur KERK

Henk Minnema
ademvierung
organist: D. Luijmes

TOELICHTING DIENSTEN

Ademvierung 2 februari

Voor de ademvierung van februari heeft Ottje Faber een prachtige icoon geschilderd, waarop Mozes de Tien Geboden krijgt aangereikt. God zelf heeft deze Goddelijke wet op twee stenen tafelen geschreven. Je ziet op de icoon, hoe de

Allerhoogste zijn hand uitsteekt om Mozes één van die twee tafelen te overhandigen.

Wetten, regels en geboden: We ervaren ze als normatief, als beperkend vaak, als iets van buitenaf, bedoeld om ons in toom te houden. Op het eerste gezicht lijken ze dus niet veel met een ademvierung uit te staan. In de ademvierung staat de stilte centraal. We keren ons naar binnen om de Geest van God zijn werk in ons te laten doen: Gods eigen levensadem, die ons van zuurstof voorziet, die ons gaande houdt en inspireert. Wat zegt ons dan een Wet, die van boven komt?

Je moet de tien Geboden zien als een pergola, zo vertelde iemand mij ooit. Een pergola helpt planten naar boven te groeien. Hij doet hen oprijzen naar omhoog. Hij is een stut en een steun. Een structuur, een ruggengraat dus, die ons overeind houdt. En ja, zo kun je dat van een ademvierung ook zeggen. We zijn niet alleen maar stil. Er is ook structuur: een orde van dienst. We zingen enkele liederen, op de wijze die gangbaar is in Taizé. We lezen een stukje uit de Bijbel en we spreken ons uit in de verwachting dat God naar ons luistert.

Op 2 februari van 19.00 tot 19.45 uur mogen we weer: op het koor van de Grote Kerk te Elst.

Henk Minnema

AGENDA ACTIVITEITEN EN BIJeenKOMSTEN FEBRUARI

Er zijn e-mailadressen en telefoonnummers vermeld bij de personen die informatie over een activiteit kunnen geven.

De redactie is niet verantwoordelijk voor de data en tijden die in de agenda genoemd worden. De organisatoren van de activiteiten hebben de verantwoordelijkheid.

elke werkdag **Morgengebed**

9.00-9.15 uur, De Ruimte

info: Henk Minnema

Een dagelijks moment van bezinning met tekst, zang en gebed.

elke dinsdagmiddag **Dagkoor De Ruimte**

13.00-15.00 uur, De Ruimte

elke woensdagmorgen **Crea(t)uur**

10.00-12.00 uur, De Ruimte

info: Mien Floors of Bertie Weernekers

Neem je hobby mee naar De Ruimte. Om 10.00 uur drinken we een lekker kopje koffie of thee met elkaar.

elke donderdagavond **Eten en Ontmoeten**

17.30-19.30 uur, De Ruimte

info: Marja de Leeuw

Kom en schuif aan. Samen eten zonder zelf te hoeven koken is makkelijk en brengt gezelligheid. Aanmelden is mogelijk tot 12 uur op de woensdag voorafgaand bij het kerkelijk bureau.

elke vrijdagmorgen **De Stamtafel actueel**

10.00-11.00 uur, De Ruimte

info: Jeroen Jeroense

Elke vrijdagochtend een item uit de actualiteit. Geen enkel onderwerp wordt geschuwd. Zoek een plaatsje aan de tafel.

maandag 3 en donderdag 6 februari

Leeskring ' Lectori Salutem'

20.00 uur, De Ruimte

info: Aukje Spoelstra

maandag 3 en 17 februari **Spelletjesmiddag**

14.30-16.00 uur, De Ruimte

info: Els den Daas, Joke Crajé

wintertijd=spelletjestijd. Kom je ook gezellig een spelletje spelen aan de stamtafel?

maandag 3 en 17 februari **Christelijke meditatie**

20.00 uur Grote Kerk

info: Els Meulbroek

vrijdag 7 februari **Ruimtwandeling**

13.00 – 17.00 uur, De Ruimte

info: Feike Vlas

Inspirerend om met anderen nieuwe wegen te gaan. Al wandelend leer je elkaar beter kennen.

maandag 10 februari **Gemeenteavond**

20.00 uur, De Ruimte

woensdag 12 februari **Theologisch café**

20.00 uur, De Ruimte

Profeten als influenzers

info: Jeroen Jeroense

maandag 17 februari **Poëziekring**

15.00-16.30 uur, De Ruimte

info: Joleen Kruijt, Jeroen Jeroense

Een gedicht brengt vaak beter onder woorden wat we voelen dan een geschreven verhandeling. Veel gedeelten uit de bijbel zijn pure poëzie. Iedereen is welkom. Indien u de gedichten van te voren wilt ontvangen dan kan dit. Stuur dan een verzoekje per mail naar joleenkruijt@gmail.com

Maandag 17 februari **Filosofiekring**

20.00 uur, De Ruimte

Maandag 24 februari **Filosofiekring**

14.00 uur, De Ruimte

info: Henk Minnema

Woensdag 26 februari **Films die je raken**

20.00 uur, De Ruimte

info: Jeroen Jeroense

TOELICHTING AGENDA

Christelijke meditatie

Christelijke meditatie: aandacht in stilte. Met een kleine groep mediteren wij in de kerk. We nemen de tijd om stil te worden, luisteren naar een tekst en nemen deze mee in de stilte.

Deze maand staat deze tekst centraal; Heb uw naaste lief als uzelf (uit Mattheus 22).

De zijdeur van de Grote Kerk is open vanaf 20.00 uur. Je kunt dan in stilte in de kring gaan zitten op een stoel of meditatiebankje. De meditatie begint om 20.15 uur. De deur gaat dicht om 20.15 uur. Te laat? Dan drie keer kloppen.

Zin om het eens te ervaren? Wees welkom. Wandel binnen en doe mee. Wil je informatie vooraf mail me dan.

Data: 3 en 17 februari 2025.

Els Meulbroek

Leeskring

De leeskring Lectori Salutem komt weer bij elkaar op maandag 3 februari en donderdag 6 februari, beide om 20.00 uur (tot ongeveer 21.30) in De Ruimte.

We lezen dan: Juli Zeh: 'Ons soort mensen' Wilt u er bij zijn? Dan is het is fijn als u zich even via mail bij mij opgeeft voor een van beide avonden, om een te grote of te kleine groep te voorkomen. Welkom!

Juli Zeh: Ons soort mensen (2016)

Roman over het plattelandleven in het huidige tijdsbestek. Het verhaal speelt zich af in Unterleuten, een dorp in het vroegere Oost-Duitsland, waar de gemeenschappelijke geschiedenis nog voelbaar aanwezig is (de oorlog, het Rode leger, de Muur). Binnen deze gemeenschap ontstaat reuring door nieuwe (stadse) bewoners die zich er een eigen plek willen verwerven. Wanneer een investeringsmaatschappij besluit er een windmolenpark te gaan bouwen en er individuele keuzes moeten worden gemaakt, wordt de plattelandsidylle totaal verstoord en steken ook oude gevoelens weer de kop op.

De Duitse schrijfster Juli Zeh ontleedt de personages, hun drijfveren en hun zoeken naar

een plaats in de samenleving meesterlijk en met subtiele humor. 'Ons soort mensen' is een internationale bestseller. Prachtig boek over menselijke waarden/ waardigheid en samenleving.

Aukje Spoelstra

Theologisch Café woensdagavond 12 februari

Plaats: Stamtafel De Ruimte

Tijd: 19.30-20.00 uur: Inloop

20.00-22.00 uur: gesprek en inleiding

Jezus als profeet

Hoe komt het dat we Jezus als een profeet mogen zien. Komt dat door Jezus zelf, of door de leerlingen, de omgeving, de eerste christengemeenten of door de auteurs van de evangeliën en andere nieuwtestamentische-auteurs? Jezus noemt zichzelf niet direct een profeet maar wordt wel als zodanig verstaan zowel door zijn omgeving het volk en zijn leerlingen.

Denkend aan de profeten uit het 1e Testament zien we dat Jezus zich bewust is van de situatie waarin hij zich bevindt. Dat Jezus zichzelf verstaat als een geroepene die het onrecht aanklaagt en daar een prijs voor moet betalen. We mogen Jezus zien als een profeet als we letten op zijn woorden en zijn daden, kortom zijn profetisch handelen.

Zijn spreken met gezag, niet zoals de Schriftgeleerden. Deze klaagt hij aan om hun uiterlijk vertoon zoals Amos. Maar ook uit zijn daden blijkt zijn profetisch optreden zoals in de tempel bij de geldwisselaars en zijn aandacht voor de Samaritanen en zijn aandacht voor het kwetsbare in vele vormen. En zoals de profeten in het 1e Testament heeft Jezus de vertwijfeling gekend met doodsangst en Godverlatenheid. Jezus een profeet van Gods menslievendheid als een blijvende belofte.

In de pauze van het theologisch café kan er genoten worden van een heus kloosterbier.

Informatie: Jeroen Jeroense, Dick Kruyt, John Rademakers

Film die er toe doet: 'Drive my car'

Woensdagavond 26 februari

Plaats: de Ruimte

Tijd: 19.30-20.00 uur: inloop

20.00-21.45 uur: film

21.45-22.30 uur: nazit

Een ontroerende film die draait om vrede te sluiten met je verleden. Op een prachtige manier gefilmd.

Yūsuke Kafuku is een gelauwerd theatermaker en al twintig jaar gelukkig getrouwd met tv-scenarist Oto. Wanneer het noodlot plotseling toeslaat en Oto komt te overlijden, blijft Kafuku achter met alle dingen die ze nooit besproken hebben.

Twee jaar later besluit de nog altijd rouwende Kafuku het aanbod om een toneelstuk in Hiroshima te regisseren te accepteren. Zijn nieuwe werkgever koppelt hem, tegen zijn zin in, aan de perfect rijdende maar zeer bescheiden chauffeur Misaki om hem tijdens zijn verblijf in Hiroshima te vervoeren. Terwijl ze samen al rijdend tijd doorbrengen en hun vriendschap groeit, confronteert Kafuku het mysterie rondom zijn vrouw dat hem nog steeds achtervolgt.

Het verhaal is gebaseerd op drie verhalen uit Haruki Murakami's bundel 'Mannen zonder vrouw'. Drive My Car werd geselecteerd voor Cannes 2021 en won daar de Palm voor Beste Scenario. Tijdens de Oscaruitreiking eerder dit jaar won de film de Oscar voor Beste Internationale Film. De film was tevens genomineerd voor Beste Film, Beste Regie en Beste Scenario.

Petra Zey, Jeroen Jeroense, Sita Kiestra, Marius Ouborg

Eten en Ontmoeten

Na een fantastisch kerstdiner (zie voor een sfeerimpressie de foto's op pagina 7) met een echt kerstverhaal van dominee Dick en een mooie muzikale afsluiting door het dameskoor 'En Suite' zijn we inmiddels weer in het nieuwe jaar aanbeland en koken we vrolijk verder op alle donderdagen.

Heb je het kerstdiner gemist? Schuif dan gewoon eens aan op een donderdag om 17.30 uur, even een telefoontje of mailtje naar Finy Verhoef (vóór woensdag 12 uur) en je kunt gewoon aanschuiven. Iedereen is welkom, je moet alleen wel eten wat de pot schaft.

Als je echt een dieet of allergie hebt houden we daar zeker rekening mee.

Wil je liever je handen uit de mouwen steken?

We zijn ook op zoek naar uitbreiding van onze kookploeg. Als er voldoende vrijwilligers zijn ben je ongeveer één keer in de twee maanden aan de beurt om te koken. Het is wel handig om dan een middag en avond beschikbaar te hebben. Zowel de gasten als de kookvrijwilligers zijn allemaal erg gezellige mensen dus het is echt ontzettend leuk om te doen. En je hoeft dan thuis niet meer te koken dus dat is ook mooi meegenomen toch? Niet te lang twifelen, gewoon meedoen!

Marja de Leeuw

UIT DE GEMEENTE

OMZIEN NAAR ELKAAR

Wilt u bezoek, heeft u behoefte aan een gesprek of aandacht? Of heeft u misschien hulp nodig? Onze predikanten helpen u graag verder.

Ds. Jeroen Jeroense
Ds. Aafke Zaal

SAMEN DELEN

Heeft u iets bijzonders meegemaakt dat u wilt delen met andere gemeenteleden? Stuur een berichtje naar onderweg@pg-elst.nl of breng het even langs bij het kerkelijk bureau.

LIEF-EN-LEEDBRIEF

Voor u als gemeentelid bestaat ook de mogelijkheid zich op te geven voor de Lief-en-leedbrief.

De Lief-en-leedbrief verschijnt als aangemelde gemeenteleden lief of leed willen delen met de gemeente en een bericht insturen over bijvoorbeeld een geboorte, huwelijk, ziekte of overlijden in de familie.

U kunt zich opgeven als gemeentelid om ook de Lief-en-leedbrief te ontvangen via het adres liefenleedbrief@pg-elst.nl
Wilt u in de mail uw naam, adres en telefoonnummer vermelden?

Dick, adieu

Op 29 december 2024 was de afscheidsviering van Dick Sniijders die ruim 21 jaar predikant is geweest van onze gemeente. Hoe neem je van iemand afscheid die in de gemeente een geliefd persoon is? Dat de kerk goed vol was, zegt niet alles maar wel dat er sprake was van een ontroerend samenzijn. Dick en zijn collega Jeroen gingen voor en de liederen, de gebeden, de twee geliefde Bijbelteksten van Dick uit Exodus 3 en Lucas 2 en het laatste verhaal van Eekhoorn en Konijn waren indrukwekkend op elkaar afgestemd. Speciaal moet hierbij genoemd worden het lied 'Bridge over Troubled Water' gezongen door G-noot onder leiding van IJsbrand ter Haar. Na de zegen werd er met warmte gesproken door de kinderkerkleiding en kreeg Dick van de kinderen mooie eigengemaakte bloemen en een vriendschapsboekje.

Ook ontroerend was de wijze waarop collega Jeroen de officiële losmaking deed en een persoonlijk woord sprak. Geen geijkte woorden, maar eerlijk, liefdevol en oprecht.

Behalve in de Torenhal konden familie, gasten en de gemeenteleden in De Ruimte Dick en elkaar ontmoeten. Namens de gemeente werd hem een prachtige glossy aangeboden met mooie herinneringen door middel van persoonlijke woorden en foto's en wat niet in de glossy paste, kreeg een mooie plek in twee ringmappen.

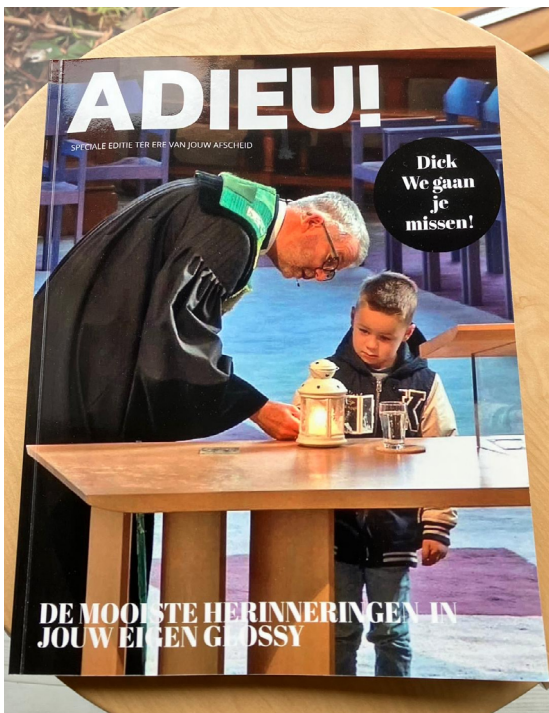

Dick had ook een abrikozen / perzikboompje voor in de tuin gevraagd en dat werd tenslotte met een humorvolle knipoog een zogenaamd geldboompje. Het echte geld kon Dick terugvinden in de collectezak waarin een cheque met een door de gemeente bijeen gebracht geldbedrag van € 3300,00! Natuurlijk waren er ook mooie bloemen voor zijn vrouw Jannie.

Na heel veel handen geschud te hebben en mooie dankwoorden te hebben ontvangen, kon Dick aanschrijven bij de lunch voor familie en gasten. Als predikant van onze gemeente zullen we Dick niet meer ontmoeten, wel blijven Dick en Jannie lid van onze gemeente en zullen we zo samen terugkijken op een mooi afscheid en een boeiende periode.

Tenslotte hierbij nog twee berichten met informatie: Wie graag de mooie Glossy ook zou willen inzien, kan dit via Finy tijdens opening van het kerkelijk bureau doen of tijdens het koffiedrinken op de zondagmorgen. Finy beschikt over een inktijk exemplaar.

Op de website is een nieuwsbericht over het afscheid van Dick te zien met daarbij een foto-reportage van de kerkdienst en de receptie in De Ruimte met op de achtergrond het mooi gezongen lied 'Bridge over Troubled Water'. Dit blijft tot 1 februari onder Nieuws te bekijken en daarna kunt u het vinden onder het kopje Jeroen en Dick.

*Namens de afscheidsc commissie,
Annet Postma*

Warm en liefdevol afscheid

De kerk was vol. Nog een keer een verhaal van Eekhoorn en Konijn. Nog een keer in de overweging zeggen wat ik op het hart heb. En toen was het zover, het was over. Op 29 december 2024 was de afscheidsviering waarin ik werd losgemaakt als predikant van de Protestantse gemeente Elst.

Jeroen heeft in de viering op persoonlijk wijze de woorden uitgesproken die daarbij horen, hij heeft me een zegen meegegeven en hij heeft er na de viering nog heel hartelijke en liefdevolle woorden aan toegevoegd. Aly heeft namens de kerkenraad gesproken en Frederiek namens de kinderkerk. Een mooie viering met prachtige muziek door de organisten en het koor. Handen werden geschud, cadeaus gegeven: een glossy met dierbare herinneringen en goede wensen, mappen met nog meer herinneringen en wensen, een keukenschort, een getekend portret, een aquarel van het interieur van de kerk, een vriendenboekje van de kinderkerk en een vaas met bloemen die nooit verwelken, een prachtige kristallen schaal, een geldboom (ik verwachtte een abrikoos, maar het bleek een perzik), cadeaubonnen, een bord met een duif, boekjes, een ongekend royale cheque bijeengebracht uit bijdragen van u allen voor een nog te kiezen cadeau, kaarten met hartelijke groeten, muziekstukjes om op het orgel te spelen. Het was bovenal warm en ontroerend, hartverwarmend.

De afscheidsc commissie heeft er samen met u iets prachtigs van gemaakt. Het heeft Jannie en mij goed gedaan en we zijn er dankbaar voor. Een mooier afscheid had ik me niet kunnen wensen.

Hoewel ik nog niet de AOW-gerechtigde leeftijd heb bereikt, heeft het moderamen van de generale synode, daartoe gemachtigd door de kleine synode, me per 1 januari 2025 emeritaat verleend. Dat is mijn nieuwe status: emeritus predikant, uitgediend. Daar ga ik eens goed voor zitten.

Jannie en ik blijven lid van de Protestantse gemeente Elst, dus u zult ons nog regelmatig tegenkomen. Een andere rol, geen dienstdoend predikant meer, gewoon gemeentelid. Het went al.

Ds. Dick Snijders, emeritus predikant

Wees niet bang!

Op 19 januari bezochten Ad van Nieuwpoort en Bastiaan Ragas onze kerk voor een lezing. We werden meegenomen in de verhalen van de bijbel. Wat kunnen we leren over verhalen van Jezus nu in onze tijd. Omdat te kunnen begrijpen moet je eerst het oude testament begrijpen. Dat de basis van de bijbel De Thora is, de eerste vijf boeken in de bijbel. Ad en Bastiaan hadden vele voorbeelden maar dit voorbeeld deel ik met u.

Het verhaal over Jezus dat het brood en vis deelt bij het meer van Galilea. Vijf broden, dit zijn er niet zomaar vijf, dit verwijst naar de vijf boeken in de Thora, in het oude testament. Want het breken van brood is de zelfde handeling als het openen van de boekrollen. Dus het gaat helemaal niet om echt brood maar om de verhalen uit de Thora. Wat als we de verhalen uit de bijbel blijven delen en niet bang zijn voor de reactie van anderen. Dan is er voor iedereen genoeg. En dit is ook een boodschap voor nu in deze, gepolariseerde, maatschappij. Als we delen is er genoeg en deze boodschap mogen we uitdragen. Dus wees niet bang om over de verhalen te praten en zo te delen. Want er is in overvloed. Ad sloot de avond af met dit prachtige gedicht van Freek de Jonge.

*Wees niet bang
Je mag opnieuw beginnen
Vastberaden doelgericht
Of aarzelend op de tast
Houd je aan regels
Volg je eigen zinnen
Laat die hand maar los
Of pak er juist een vast*

*Wees niet bang
Voor al te grote dromen
Ga als je het zeker weet
En als je aarzelt wacht
Hoe ijdel zijn de dingen
Die je je hebt voorgenomen
Het mooiste overkomt je
Het minste is bedacht*

*Wees niet bang
Voor wat ze van je vinden
Wat weet je van een ander
Als je jezelf niet kent
Verlies je oorsprong niet
Door je te snel te binden
Het leven lijkt afwisselend
Maar zelfs de liefde went*

*Wees niet bang
Je bent een van de velen
Tegelijk is er
Maar een als jij
Dat betekent dat
Je vaak zult moeten delen
En soms zal moeten zeggen
Laat me vrij*

Lisette Brandsma

Bedankt!

Wij willen iedereen heel hartelijk danken voor het medeleven na het overlijden van onze moeder en oma Alie Otter – Kroon. Ook de vriendelijke woorden en fijne gesprekjes met haar, tijdens haar leven, heeft zij als heel prettig ervaren. Zij voelde zich welkom in onze kerk. Wij zijn dankbaar dat zij zo lang bij ons mocht zijn. Alle lieve reacties en steun heeft ons goed gedaan.

Familie Otter

Onze jarigen van 90 jaar en ouder

Op 1 februari is mevrouw T. Sassen-Hooveld jarig, zij hoopt 93 jaar te worden.

Op 3 februari hoopt mevrouw F. Haag-Hermsen 92 jaar te worden.

Op 10 februari is mevrouw A.H. Fransen-Maters jarig, ze hoopt dan 93 jaar te worden.

Op 16 februari hoopt de heer P. Vis 92 jaar te worden.

Op 22 februari hoopt mevrouw J. de Bruijn-van der Wel, 93 jaar te worden.

Het redactieteam van Onderweg feliciteert hen van harte met deze feestelijke dag. Natuurlijk kunnen gemeenteleden een kaartje sturen. Onze ouderen stellen dat zeer op prijs.

Hulp bij maaltijdvoorziening, personenvervoer, kleine klusjes in en om het huis, boodschappen en tuinonderhoud.
0481-374926 (op werkdagen van 9.00 - 10.00 uur)
info@hulpdienstelst.nl
www.hulpdienstelst.nl

KERKENRAAD

Bericht van de kerkenraad

Al een aantal jaren kampt de kerkenraad met een groot tekort aan ambtsdragers. Zowel de colleges als de kerkenraad hebben geprobeerd zo goed en kwaad als het gaat het bestuurlijke kerkenwerk op de been te houden. Met het vertrek van Dick Sniijders, die deze functie het afgelopen jaar op zich had genomen, heeft de kerkenraad nu ook geen voorzitter meer. Om de liggende dossiers die steeds urgenter beginnen te worden te behandelen, heeft de kerkenraad besloten om Berthe de Jong voor de periode van een half jaar tot interim-voorzitter te benoemen.

De kerkenraad is van mening dat Berthe beschikt over de noodzakelijke competenties om ons als kerk verder te helpen in deze hectische tijd. Omdat zij geen ambtsdrager wordt, heeft Berthe in de dienst van 19 januari een gelofte van geheimhouding afgelegd.

Berthe zal zoveel mogelijk op vrijdagmorgen en een wisselende avond in de week in De Ruimte aanwezig zijn om mensen de gelegenheid te geven in gesprek te gaan over lopende zaken. Ook is zij telefonisch te benaderen op het telefoonnummer dat in de colofon achterin deze Onderweg staat.

De kerkenraad wil nogmaals benadrukken dat het blijven zoeken naar een vaste invulling van de positie van kerkenraadsvoorzitter en andere kerkenraadsleden een hoge prioriteit heeft.

Daarbij is uw hulp zeer gewenst.

Op de gemeenteavond van 10 februari gaan we onder andere hierover graag met u in gesprek.

Wilmy Verschoor, scriba

Gemeenteavond maandag 10 februari

De kerkenraad nodigt iedereen van harte uit voor de gemeenteavond van maandag 10 februari om 20.00 uur in De Ruimte. Op deze avond willen wij met elkaar in gesprek gaan over de onderwerpen en uitdagingen waar wij momenteel mee te maken hebben in onze gemeente. Doel is om als gemeente en kerkenraad samen de verbinding weer te zoeken die soms verloren lijkt te gaan.

Hiervoor is het noodzakelijk elkaar te kennen, echt te kennen. Wie zijn de mensen achter de ouderlingen, de diakenen, de kerkrentmeesters?

Met welke problemen/uitdagingen hebben onze ambtsdragers te maken? Hoe kan de gemeente daarbij helpen?

Komt allen, u bent van harte welkom om hierover met ons in gesprek te gaan!

Wilmy Verschoor, scriba

Voorstellen

Mijn naam is Irjan Donkersloot-Puttenstein, 19 januari jongstleden ben ik bevestigd als ouderling van deze gemeente. Sinds 1989 woon ik samen met mijn man Barth in Elst. We zijn sinds 1985 lid van deze gemeente.

Wij hebben samen twee dochters, twee schoonzonen en drie kleinkinderen. Onze oudste dochter woont met haar man en drie kinderen in Elst. Onze jongste dochter woont met haar vriend in Nieuw-Zeeland: één keer raden wat onze favoriete reisbestemming is.

Van huis uit ben ik bibliothecaris en de laatste jaren heb ik gewerkt als programmamaker voor onder andere De Volksuniversiteit en Rozet.

Afgelopen najaar werd er een beroep op me gedaan en zag ik dat er veel taken vacant waren binnen het bestuur onze gemeente. Omdat ik deze gemeente een warm hart toedraag en er al goede contacten bestaan door mijn rol binnen de PVD, vind ik het een mooie aanvulling om ook op deze wijze mijn verantwoordelijkheid te nemen.

Irjan Donkersloot

Vanuit de Beroepingscommissie

Al enkele maanden heeft u als gemeente via Onderweg niets van ons vernomen. Maar dat houdt niet in dat wij gewoon stil hebben gezeten en hebben genoten van een lang kerstreces. Vanaf de zomer van 2024 zijn wij als beroepingscommissie tien keer bij elkaar gekomen.

Met een open opdracht van de Kerkenraad, die is samen te vatten met de woorden: Ga als commissie aan het werk en houdt ons als Kerkenraad af en toe op de hoogte. Zodra het gemeente profiel, het profiel van de gewenste predikant en de concept advertentietekst gereed is, willen we als kerkenraad en beroepingscommissie een gemeentevond organiseren om u als gemeente in het gehele proces zoveel mogelijk op een open en transparante wijze mee te nemen.

Onze vergaderingen stonden in het teken van bezinning, wie zijn wij als PG-Elst, wat zijn als gemeente onze sterke punten, wat hebben we te bieden, wat zijn ook onze minder sterke punten en wat verwachten wij van onze nieuwe predikant. Daarnaast zijn wij druk bezig geweest met het opstellen van bovengenoemde profielen en de concept advertentie. Het voorlopige resultaat van dit alles hebben wij als Beroepingscommissie eind november 2024 aan de Grote Kerkenraad gepresenteerd. Hierbij hebben we aangegeven dat we vinden dat één belangrijk onderdeel binnen het gemeenteprofiel door de Kerkenraad zelf ingevuld dient te worden, namelijk het hoofdstuk Organisatie en beleid.

In verband met de huidige situatie in de Kerkenraad en de vele vraagstukken die nog op haar bord liggen zal dit hopelijk komende periode alsnog ingevuld kunnen worden zodat wij samen met de Kerkenraad medio 2025 een nieuwe gemeentevond kunnen organiseren waarin wij u als gemeente volledig kunnen inlichten over onze werkzaamheden en verwachtingen.

Daarnaast is het voor u als gemeente ook van belang om te weten dat zodra de vacature van predikant in de verschillende media openbaar wordt gemaakt en de selectieprocedure van start gaat, wij in absolute radiostilte en discretie werken. Dit mede in verband met de privacy van alle betrokken partijen.

Vanzelfsprekend bent u als gemeente van harte uitgenodigd om geschikte kandidaten bij ons aan te dragen. Weet dat deze namen vertrouwelijk en discreet door ons worden behandeld. Uw mail met geschikte kandidaten kunt u sturen naar: Beroepingscommissie@pg-elst.nl

Helaas hebben wij als beroepingscommissie de afgelopen periode afscheid moeten nemen van twee zeer gewaardeerde leden, namelijk Eva Buurman en Evert van den Brink. Wij bedanken hen voor hun inzet. Intern hebben wij hierdoor enkele taken en functies opnieuw verdeeld. Het 'Presidium' is nu als volgt: Marco Verschoor, secretaris, Geri Jansen van Doorn, vice- voorzitter en ondergetekende, Jaco Schoenmaker, voorzitter. Een hartelijke groet en we houden contact met elkaar.

Jaco Schoenmaker

KERKRENTMEESTERS

Vacature

Penningmeester Protestantse Gemeente Elst

Als penningmeester van de Protestantse Gemeente Elst heb je een interessante en leuke taak binnen de Protestantse Gemeente Elst en ben je, samen met het college van Kerkrentmeesters, verantwoordelijk voor het financiële beheer van de Gemeente. Je ziet toe op een juiste besteding van de middelen van de Gemeente en het beheer van de beschikbare middelen.

Naast de maandelijkse college vergaderingen ben je ook lid van de Kerkenraad die eens per 2 maanden vergadert.

Samen met een collega rentmeester verzorg je de controle, goedkeuring en betaling van de inkoopfacturen van de Kerk.

Er zijn twee belangrijke jaarlijkse terugkerende taken.

In het begin van het jaar het, samen met het Kerkelijk Administratie Kantoor (KKA), verzamelen van de jaarcijfers en deze laten verwerken tot de jaarrekening van de Kerk. En na de zomer, met de gezamenlijke input van de diverse colleges, werkgroepen en functies, opstellen van de begroting voor het komende jaar.

Naast de reguliere taken, activiteiten en bezinning zijn er ook incidentele projecten en zaken die

opgepakt kunnen/moeten worden, zoals met betrekking tot het vastgoed, automatisering, investeringen en dergelijke zaken die bij financieel beheer horen.

Na een termijn van 8 jaar komt deze interessante functie in onze mooie gemeente vrij, wie neemt het stokje over?

Voor vragen en informatie neem gerust contact op met Roland Eenhoorn via *Roland Eenhoorn*

Scipio

Scipio is een app voor leden van onze gemeente om makkelijker met elkaar te kunnen communiceren en elkaar te vinden. Sinds begin december is Scipio beschikbaar, en langzaam aan gaan mensen de app ontdekken. Probeer u het ook eens als u dat nog niet hebt gedaan.

U kunt daar ook de Blikvanger vinden, net als de liturgie voor de dienst.

Alle activiteiten, die u ook kunt opnemen in uw digitale agenda.

Verder kunt u ook geld geven aan de collectes via Scipio.

Hoe kunt u Scipio gebruiken:

ken:

1. Uw mailadres moet bekend zijn bij ons kerkelijk bureau. Het werkt het beste als voor iedereen een eigen mailadres bekend is. (doorgeven via info@pg-elst.nl)
2. Download de Scipio-app via de Play-Store (Android) of Apple Store.
3. Maak een account aan door uw e-mailadres dat bij het kerkelijk bureau bekend is in te vullen, een wachtwoord aan te maken en akkoord te gaan met de Algemene Voorwaarden.
4. Op uw mailadres ontvangt u dan een bevestigingslink. Klik deze aan. U heeft nu toegang tot de app.

De mogelijkheden via de app zijn groot en op de website van onze kerk vindt u meer informatie. U vindt daar onder het kopje Actueel een link naar een pagina met meer informatie en instructievideo's over het gebruik van Scipio.

Op Youtube en op de website www.scipio-app.nl kunt u ook meer informatie vinden. Voor vragen en opmerkingen kunt u ook een mail sturen naar scipio@pg-elst.nl. Kijkt u gerust. Het wijst zich behoorlijk intuïtief.
Jan Liebeton

Vanuit het College van Kerkrentmeesters

De eerste vergadering in het nieuwe jaar was een relatief korte vergadering. Onze bezetting blijft een punt van aandacht. Met name voor een nieuwe penningmeester, maar ook voor andere functies binnen ons college. Als je een bijdrage wil leveren aan het in stand houden van onze kerk ben je van harte welkom. Spreek gerust een van ons hier over aan.

We hebben gesproken met de tempelkerkmuseum commissie over de toekomst van het museum en hoe we dit verder kunnen laten bloeien. Er is de afgelopen jaren al veel gedaan, en nu is de vraag daarom meer actueel hoe we nu verder gaan. Het gesprek was goed en wordt binnenkort voortgezet.

De solvabiliteitsverklaring van de classis is ontvangen. Daarmee is aan deze formele vereiste voldaan.

De verkoop van de oude pastorie, aan de Brahmstraat, is vanwege privéomstandigheden van de eerdere aspirant koper geannuleerd. Deze mensen huurden tijdelijk het huis, en zullen dat uiterlijk eind maart weer verlaten waarna het opnieuw in de verkoop zal komen.

We hebben gesproken over het collecterooster voor 2025 vanaf maart, en dat gaat worden vastgesteld in de kerkenraadsvergadering van eind januari (Na de sluitingstermijn van deze kopij).

Jan Liebeton

DIACONIE

Heilig Avondmaal,

Door de coronacrisis is het vieren van het Heilig Avondmaal behoorlijk gewijzigd.

In 65% van de Kerkgemeenten wordt er niet meer uit dezelfde beker gedronken.

Bij ons in de gemeente is dat ook zo.

We drinken uit een persoonlijk kunststof bekertje die we van een houten tray afnemen.

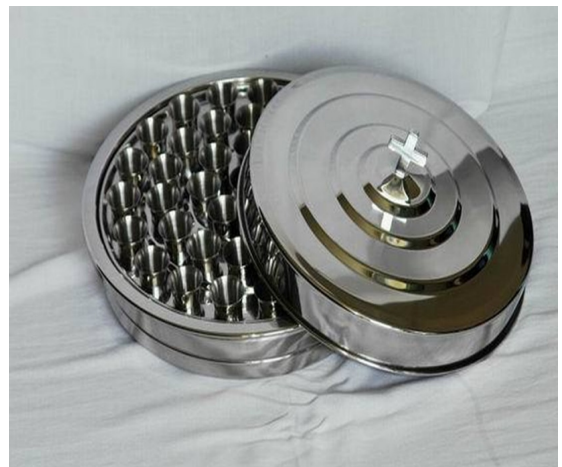
Duurzaam zijn deze bekertjes niet, deze geluiden kwamen ook uit de gemeente. De kunststof bekertjes zijn nu op, tijd voor verduurzamen.

De diaconie heeft in overleg met de kosters besloten rvs bekertjes op een passende tray aan te schaffen.

Na een Heilig Avondmaalsviering is het de bedoeling de bekertjes te verzamelen in een mand bij het verlaten van het koor.

De bekertjes worden afgewassen en een volgende viering weer gebruikt.

Op 9 februari is er een Heilig Avondmaalsviering, dan nemen we de nieuwe set in gebruik.

De Diaconie

INLIA: dienstverlening en netwerkvoorziening asielzoekers

Gedurende een lange tijd heeft onze kerk al contact met de netwerkorganisatie INLIA. Maandelijks wordt een bericht toegezonden om meer bekendheid te geven aan de diverse invalshoeken van de organisatie. Tot nu toe brachten we dat nog niet verder.

Het leek de Werkgroep ZWO goed om daar verandering in te brengen.

Allereerst wie en wat is INLIA eigenlijk? De stichting INLIA is in 1988 opgericht als dienstverlenende organisatie voor geloofsgemeenschappen, die zich onder andere verantwoordelijk voelden voor vluchtelingen en asielzoekers in nood. Vanuit Groningen waaierde het werkgebied gebied zich uit over heel Nederland. INLIA wordt al gedurende vele jaren structureel ondersteund door Kerk in Actie. Tot voor enkele jaren gaf ook de diaconie van PG-Elst een financiële bijdrage voor het werk van INLIA.

Het werk varieert van het maatschappelijk, juridisch en medisch bijstaan van individuele asielzoekers in nood en lokale gemeenschappen actief ondersteunen bij het bieden van hulp aan de 'vreemdeling in hun poorten' tot aan een gedegen, reële lobby uitvoeren voor de rechtvaardige en menswaardige behandeling van asielzoekers.

In de Nieuwsbrief van december 2024 wordt melding gemaakt van het kabinetsbesluit om per 1 januari 2025 de financiering van de zogenaamde 'bed, bad, brood'-voorziening oftewel de Landelijke Vreemdelingen Voorziening (LVV) stop te zetten. De gemeenten Amsterdam, Eindhoven, Groningen en Utrecht zetten de ongedocumenteerde asielzoekers, die op deze voorziening zijn aangewezen gelukkig niet op straat.

De vier gemeenten nemen de kosten van de opvang nu zelf voor hun rekening. In Groningen is INLIA bij de uitvoering betrokken. De LVV begeleidt mensen om te werken aan een nieuwe toekomst; terugkeer, doormigratie of legaal verblijf hier. De resultaten zijn goed: het lukte in twee derde van de gevallen om een bestendige of semibestendige oplossing te vinden.

Eind augustus 2022 startte INLIA de 'crisisopvang' van asielzoekers die waren gestrand voor de poort van het Aanmeldcentrum Ter Apel. Niemand had voorzien dat ze eind december 2024, nog steeds gasten zouden moeten opvangen - een kleine 200 mannen, vrouwen en kinderen op een twintigtal locaties verspreid over het land.

Het zijn vaak individuele kerkelijke gemeenten, die dit doen. Bijvoorbeeld in 'Op de Helte', een kerk van de Protestantse Gemeente in Roden, daar wonen drie Somalische vrouwen en vier kinderen uit Jemen met hun moeder. Ze verblijven in het bijgebouw van de kerk. Op een bedrijventerrein in Tynaarlo worden 29 Syrische mannen opgevangen en in het voormalig hotel 'Het Wapen van Vries' verblijven zo'n veertig gasten uit verschillende landen.

Helaas is dit – nog steeds – meer dan ooit nodig (dreiging van intrekken Spreidingswet). Eind vorig jaar zond INLIA opnieuw een dringende oproep aan nieuwe kerken in hun netwerk, om een periode mee te helpen dakloze asielzoekers uit Ter Apel op te vangen.

Lichtpuntje in de gemeente Overbetuwe is in dit verband, dat de gemeente doende is om crisisopvang voor ongeveer 80 personen ergens in Elst aan te gaan bieden. Dit was oorspronkelijk voor 300 personen, maar dit aantal is in een zogenaamde verdeelbesluit van het Ministerie van Asiel en Migratie verlaagd, omdat andere gemeenten in Gelderland een hoger aantal hebben toegezegd dan hun taakstelling was. Dit alles zal echter pas op zijn vroegst in de loop van 2026 zijn beslag krijgen.

Steun aan INLIA - in welke vorm dan ook - wordt dan ook warm aanbevolen.

Zie ook de websites: www.inlia.nl / en www.plankan.nl

Wim Middendorp, namens ZWO commissie

Daoud Nassar – een Palestijnse boer uit Bethlehem

Het is al weer meerdere jaren geleden, dat we in onze kerk een kerkdienst met medewerking van ZWO hadden, die in het teken stond van Tent of Nations.

Tent of Nations is een educatieve boerderij met het vredesproject van de Palestijns-christelijke familie Nassar in Bethlehem. Ondanks de moeilijke omstandigheden, de intimidatie en de steeds groter wordende dreiging van landonteigening, blijft de familie Nassar zich op een geweldloze manier verzetten.

Het project krijgt financiële steun vanuit KerkinAkte en ook onze diaconie heeft enkele keren een bijdrage verstrekt.

Vriendenmiddag op 8 februari 2025

Daoud Nassar zal dit jaar zelf aanwezig zijn bij de Vriendenmiddag Tent of Nations op zaterdagmiddag 8 februari 2025 in Driebergen. Ook u bent van harte welkom bij deze bijzondere bijeenkomst aanwezig te zijn. We luisteren naar Daoud, die ons zal bijpraten over de huidige situatie en met ons delen hoe hij zich blijft verzetten tegen de wanhoop. We luisteren ook naar vrijwilligers, die recent bij Tent of Nations waren en zo kostbare solidariteit in de praktijk brengen. We verdiepen onze kennis in masterclasses, delen ervaringen in gespreksgroepen, en we worden geïnspireerd door muziek, creativiteit, heerlijke Palestijnse hapjes en de ontmoeting met elkaar. Meld je uiterlijk 4 februari aan via tentofnationsnl@gmail.com

Zondag 9 februari 2025 in Nijmegen.

Daoud Nassar zal ook bij meerdere publieksbijeenkomsten in Nijmegen, Amsterdam en Rotterdam zijn indrukwekkende verhaal delen. Hoe houdt hij het vol nu hij al tientallen jaren verwickeld is in een uitputtende juridische strijd met de Israëlische autoriteiten en voortdurend te maken heeft met bedreigingen en beperkingen? Hoe ziet de situatie er momenteel uit? Hoe verzet hij zich tegen de wanhoop? Wat is het perspectief? Wat kunnen wij doen? Van harte welkom!

Wim Middendorp

Doe mee met de Nacht van de Vluchteling

Samen in beweging voor mensen op de vlucht. Stichting Vluchteling organiseert ook dit jaar de Nacht van de Vluchteling, een bijzondere wandeltocht vol saamhorigheid en impact. Met elke stap maken we een verschil voor mensen in nood, zoals in Congo, Irak en Afghanistan.

Loop mee met het team 'Geef licht'. Ontmoet onderweg inspirerende deelnemers en laat zien dat wij solidair zijn. De opbrengst gaat naar levensreddende hulp zoals onderdak, medische zorg en schoon drinkwater.

We willen laten zien dat we vluchtelingen niet in de kou laten staan. Je kunt kiezen voor 10, 20 of 40 km. Loop je ook mee in ons team? Meld je dan bij mij aan.

Arjen Dijkstra

DIACONIECOLLECTE FEBRUARI

Noodfonds Overbetuwe

In juli 2017 is het Noodfonds Betuwe opgericht door kerken en instellingen in de Betuwe. De financiële crisis zorgde ervoor dat de hoeveelheid (stille) armoede en de groep 'minima' aanzienlijk groeide. Burgerlijke gemeenten bleken niet altijd in staat om adequaat en snel op financiële nood in te spelen. Traditiegetrouw vervullen kerken hun roeping om extra om te zien naar deze groep mensen.

**STICHTING
NOODFONDS
BETUWE**

Een aanzienlijk deel van de Overbetuwse kerken hebben samenwerking gezocht. Door de krachten te bundelen kan er sneller, evenwichtiger en eerlijker hulp geboden worden aan mensen in acute (geld)nood. Daarbij worden de individuele diaconieën ontlast in de zorg voor behoeftigen. Zie ook: www.noodfondsbetuwe.nl voor meer informatie

UITGANGSCOLLECTES FEBRUARI

2 februari: KIA- Noodhulp Israël en Gaza

Vrede in het Midden-Oosten lijkt verder weg dan ooit. De mensen zijn bang, moe en wanhopig. Via een internationaal kerkelijk netwerk, met lokale kerken en Israëlische en Palestijnse organisaties biedt Kerk in Actie hulp aan getroffen families. In Israël gaat het om praktische en psychosociale hulp aan kwetsbare groepen, waaronder vluchtelingen en arbeidsmigranten uit Azië en Afrika. Inwoners van Gaza krijgen voedsel, water, medische benodigdheden en psychosociale hulp. Daarnaast helpt Kerk in Actie waar dat kan bij het herstel van huizen en werkgelegenheid. Zie ook: Noodhulp Israël en Gaza | Kerk in Actie voor meer informatie

9 februari: Kinderkoor What's up

Naast het projectkoor G-noot is er voor kinderen tussen de 7 en de 13 jaar sinds een aantal jaren kinderkoor What's Up. Het kinderkoor staat onder leiding van IJsbrand ter Haar. Vijf keer per jaar treedt het koor op tijdens een viering in de kerk. Om dit mogelijk te maken vragen we u een bijdrage in de onkosten. Zie ook: [koren \(pg-elst.nl\)](http://koren(pg-elst.nl)) voor meer informatie

16 februari: Huiskamer van Elst

In de Gemeente Overbetuwe zijn in totaal tien huiskamers; bijna in elk dorp één, zo ook in Elst. De huiskamer is een laagdrempelige ontmoetingsplek in het dorp, waarbij ontmoeten voorop staat. De huiskamer van Elst valt onder Stichting Ontmoeten en Verbinden Elst en heeft

ten doel het stimuleren en organiseren van activiteiten voor inwoners of groepen inwoners van Elst ter bevordering van contacten in Elst (Overbetuwe) en daarmee het tegengaan van eenzaamheid. Tussen de 80 en 00 bezoekers (voornamelijk senioren) worden wekelijks begroet, een aantal dat geleidelijk aan toeneemt. Het is een laagdrempelige ontvangst. De Huiskamer van Elst is een plek voor het lezen van een krantje, een goed gesprek en/of het inwinnen van informatie vooral op lokaal sociaal gebied. Zie ook: <https://huiskamervanelst.nl/> voor meer informatie

23 februari: KIA- binnenlandsdiaconaat- omzien naar gevangenen in Nederland

Ieder jaar komen er in Nederland ruim 33.000 mensen in de gevangenis terecht voor een korte of langere gevangenisstraf. Jezus vraagt ons om barmhartig naar hen om te zien en niet te oordelen. Daarom reikt Kerk in Actie (ex-)gevangenen, tbs-patiënten en hun familie een helpende hand om te werken aan herstel. Kerk in Actie ondersteunt diverse organisatie die omzien naar gevangenen en hun partners en kinderen, hen bezoeken tijdens de detentie, maar die hen ook een nieuwe kans bieden in de maatschappij. Zie ook: Omzien naar gevangenen | Kerk in Actie voor meer informatie

Collectebonnen

Kerkgangers die gebruik willen maken van collectebonnen kunnen deze in de volgende coupures bestellen: Kaarten met 20 bonnen van € 0,50 (€ 10,-) of € 0,75 (€ 15,-) of € 1,- (€ 20,-) of € 2,- (€ 40,-) door storting op bankrekeningnummer NL71 RABO 0373719019 ten name van Collectebonnen Protestantse Gemeente Elst, onder vermelding van adres, aantal en soort. Uw bestelling wordt zo spoedig mogelijk bij u thuis bezorgd. Voor nadere informatie A.M. Brandt.

COLUMN

Is de wereld wel van iedereen?

Een antwoord op de vraag hierboven is een lastige. Het zou ja moeten zijn, maar het lijkt vaak anders: er zijn legio plekken en landen waar mensen rechteloos zijn en geen plek gegund wordt onder de zon. Het huidige politieke klimaat, zowel landelijk als wereldwijd, heeft hier alles mee te maken. Gesprekken over migratie en vluchtelingen maken duidelijk dat hierover zeer divers wordt gedacht.

Ik wil op zoek naar een antwoord via het verhaal van iemand die u wellicht kent. Het betreft Yohmar Castillo. In december was hij in de kerk en in De Ruimte en net voor Kerst ontmoette ik hem weer in Nijmegen. We besloten eens uitgebreid bij te gaan praten. Graag wil ik dat met u delen. Dit uiteraard met volledige instemming van Yohmar. Hij heeft deze tekst vooraf gezien en groen licht gegeven.

Even het geheugen oprfrissen: Yohmar is een van de asielzoekers die ruim twee jaar geleden enkele maanden in Elst verbleven. Yohmar was gevlucht uit Venezuela. In zijn studententijd - hij studeerde accountancy- was hij actief in het politieke verzet tegen dictator Maduro. Omdat dit voor hem een uitzichtloze strijd leek, besloot hij het land te verlaten om elders een toekomst op te gaan bouwen.

Dat werd ons land. Ruim een week na zijn aankomst in het AZC in Ter Apel kwam Yohmar in Elst in de tijdelijke voorziening. Hij ontdekte de kerk, kwam regelmatig en zo ontstond er een band. Yohmar was inmiddels druk bezig met de eerste stappen om zich de Nederlandse taal eigen te maken. In de gesprekken werd het geloof zeker niet gemeden. In tegendeel zelfs: in Venezuela maakte hij deel uit van een band in zijn kerk en dat miste hij. Eind februari 2023 'verhuisde' Yohmar naar het AZC in Nijmegen. Daarna kwamen er andere tijdelijke woonplekken: soms voor enkele weken, soms ruim een jaar, altijd gedeeld met anderen. Hij heeft er 12 gehad in ruim 2 jaar, steeds een gedeelde voorziening. En steeds in gesprek met de IND. We hadden in die

tijd zo nu en dan app-contact, steeds meer in het Nederlands. Zo deelde hij zijn zorgen over zijn moeder die toen ernstig ziek was en zijn opluchting dat ze opgeknapt was. Ook vertelde hij dat zijn eerste interview met de IND op 16 mei 2023 prima was gegaan. Veel gesprekken daar zouden nog volgen.

Op 13 augustus 2024 ontving Yohmar een positief besluit van de IND: hij heeft zijn status. In het berichtje dat hij me stuurde dankt hij God en ieder die voor hem heeft gebeden. Hij mag nu aan de bak met het verplichte traject van inburgering. Hij doet dit met enthousiasme en ervaart veel steun van Vluchtelingenwerk Nederland. Inmiddels woont Yohmar weer in de buurt. Via takecarebnb (google maar eens) vond hij woonruimte in de Heilige Landstichting. Hij verblijft er tijdelijk in een tiny house bij lieve mensen zoals hij zegt. Yohmar is daar heel blij mee en vertelde dat Lingewaard is aangewezen om hem op korte termijn woongelegenheid aan te bieden.

Hoe nu verder? Yohmar wil zo snel mogelijk aan het werk, als het kan in zijn vakgebied. Hij is bezig zijn diploma's gevalideerd te krijgen in Nederland. Voorlopig stort hij zich op de inburgering. In zijn vrije tijd speelt hij soms op zijn saxofoon als straatmuzikant in Nijmegen.

Yohmar vertelde dat hij de kerk in Elst niet zal vergeten: hij zal zeker nog wel eens in ons midden zijn. Hij is dankbaar voor alle praktische hulp die hij kreeg in Elst en elders: lessen, gesprekken, morele steun en zelfs een fiets via Huib Weernekes. Deze zaken doen er toe. Daarom vindt hij het fijn zijn verhaal te delen.

Terug naar de vraag bovenaan: ik ben ervan overtuigd dat de wereld van iedereen is. En dat het fijn is dit waar te kunnen maken in daden. Het is daarom goed dit verhaal te delen waar plaats is (of wordt gemaakt) voor een ander, waarin vluchtelingen welkom zijn. Een hoopvol geluid in een soms donkere tijd. Het motto GEEF LICHT verbindt ons allen.

Jan Luiten

JEUGD

CRÈCHE

Uw kinderen (0-4 jaar) zijn van harte welkom bij de crèche in De Ruimte. U kunt uw kind voor de dienst (tussen 9.45-10.00 uur) brengen en na de dienst weer ophalen.

KINDERKERK

Tijdens de kerkdienst is er kinderkerk voor kinderen van 4 t/m 12 jaar. We beginnen in de kerk en gaan daarna naar De Ruimte.

De advent- en kerstperiode

Het nieuwe jaar is alweer in volle gang, maar we blikken toch nog even terug op een prachtige decembermaand met advent en kerst. Begin december zijn we met elkaar op reis gegaan naar Bethlehem. Elke week stonden 1 of 2 personen centraal die een relatie hadden met Bethlehem, mensen uit de Bijbel die daarnaar toe zijn gereisd of er hebben gewoond. Elke week hebben we Bethlehem verder opgebouwd, met huizen, mensen, schaapjes, wegen. De kinderen hebben veel geleerd!

Op kerstochtend hebben we samen het kerstspel gespeeld en heeft het kinderkoor What's Up weer prachtig gezongen.

Met een waar podium voorin de kerk speelden we het kerstverhaal uit. De kinderen kregen ter plekke de rollen en werden verkleed als Maria, Jozef,

herders, schapen, engelen en wijzen uit het oosten. Zo hebben we het kerstverhaal samen meegemaakt en gehoord. Dank voor de verteller, dominee Dick en de herbergier, Jetty de koster voor hun bijdrage!

Afscheid dominee Dick

Op zondag 29 december hebben we afscheid genomen van dominee Dick. We zijn druk aan de knutsel gegaan en hebben een prachtige bos bloemen van papier aangeboden, samen met het vriendenboekje dat de kinderen voor Dick hebben gemaakt. Dank voor alle inzet van de afgelopen jaren voor de kinderen van de kinderkerk!

Goede doel

Dit jaar willen we voor ons collectiedoel, het Amalia kinderziekenhuis in Nijmegen, koekjes gaan bakken en verkopen na de kerkdienst, tijdens het koffiedrinkmoment. Op deze manier hopen we een mooi bedrag op te halen voor het doel, samen met de kinderen van de kinderkerk. Komen jullie ook helpen met bakken en versieren op zondag 23 februari?

Groeten van de kinderkerk

The Meeting is dé plek voor jongeren vanaf 12 jaar. Het is een plek om elkaar te ontmoeten op een ontspannen manier, maar ook om goede gesprekken te voeren en met zingeving bezig te zijn. In The Meeting is iedereen welkom, het is er altijd gezellig en je mag zijn wie je bent! Wil jij je aanmelden bij The Meeting? Vraag het inschrijfformulier op via jjw@jeugdwerkpgelst.nl

Kerstgala 2024 Disco Fever

Op 21 december was het tijd voor het jaarlijkse kerstgala van The Meeting. Een groepje fanatieke meiden hadden de organisatie strak in handen. Het thema Disco was tot in de kleinste details doorgevoerd. Op de tafel lagen allemaal lp's klaar met de namen van alle jongeren erop. Boven de tafels hingen discoballen. En voor iedereen was er een plekje aan de mooi gedekte tafels. Zoals het hoort bij een gala zag iedereen er feestelijk en mooi gekleed uit. We hebben genoten van het heerlijke eten wat door een paar moeders in de keuken werd klaar gemaakt. Tot slot eindigde we

met zijn allen op de dansvloer. Het was een heerlijke avond met veel gezelligheid en ontmoetingen.

Lisette Brandsma

Nieuwjaarsborrel voor ouders

Nadat we de foto's van het kerstgala hadden gedeeld met de ouders wilde zij ook graag een feestje. Zo gezegd zo gedaan, 10 januari hielden we een nieuwjaarsborrel voor ouders. We spraken met elkaar, dachten na over onze wensen voor het komende jaar en hoe we invulling willen geven aan het jeugdwerk binnen onze gemeente. Mooie gesprekken, fijne ontmoetingen en een hoop gezelligheid.

Voor het meest actuele programma, en het programma voor de komende maanden kun je kijken op de website www.pg-elst.nl/jeugd

CONTACTPERSONEN VOOR THE MEETING:

Lisette Brandsma contactpersoon

jjw@jeugdwerkpgelst.nl

vacant

voorzitter Meetingcommissie

Internet:

www.pg-elst.nl/jeugd

MUZIEK

Vrijdag 14 februari in de Grote Kerk: Night of the Psalms

Als u er een jaar geleden zelf al niet bij was, dan heeft u er ongetwijfeld van gehoord: de prachtige, gevarieerde en gelukkig zeer goede bezochte muzikale Psalmenavond in onze kerk, georganiseerd door onze kerkelijke gemeente in samenwerking met Orgelstichting Elst.

De reacties waren zo lovend dat we hebben besloten om er een jaarlijks vervolg aan te geven. Met de muzikale ideeën die de psalmen, levensliederen die eeuwen hebben doorstaan, inmiddels hebben opgeroepen, kunnen we in elk geval nog jaren vooruit.

Evenals vorig jaar bestaat het programma uit een mix van goede amateurs uit eigen gelederen, professionele musici enerzijds en de nieuwe muziek anderzijds. Daarnaast is evenals vorig jaar plaats ingeruimd voor uitbundige samenzang.

Wat hebben we deze keer zoal in petto? Een Barokke bewerking van een psalm door Musica Amphion, enkele psalmen in een jazzy jasje verpakt door het ensemble 'Psalmen Anders' onder aanvoering van pianist-organist Wim Ruesink, Ineke Peters die 'Hoor je mij' van Huub Oosterhuis ten gehore brengt, The Houseband die onder meer 'Allelujah' van Lennard Cohen uitvoert en Projectkoor G-noot dat 'Bridge over troubled water' zingt, maar daarnaast ook psalmbewerkingen van Sweelinck, Mendelssohn, Parry en Gjeilo. Wederom is een belangrijke rol weggelegd voor de muziekprofessionals uit 'eigen' gelederen: IJsbrand ter Haar (algehele muzikale leiding en arrangeur), Dirk Luijmes en Jaap Jansma (begeleiding op orgels) en Pieter-Jan Belder, internationaal vermaard Barok-specialist, als leider van Musica Amphion op klavecimbel en begeleider op blokfluit.

Kijkend naar de intensieve voorbereiding en de betrokkenheid van zo veel muzikale coryfeeën zou een kaartje voor een concert als dit normaliter ten minste € 25,00 bedragen. Toch is de toegang gratis, inclusief het pauzedrankje.

De Protestantse Kerk van Elst wil uitnodigend zijn naar iedereen in onze regio. Dat neemt niet weg dat het voor de continuïteit van de Night of the Psalms van groot belang is dat u uw waardering voor de avond bij de uitgangscollecte ruimhartig laat blijken.

Het programma van vrijdag 14 februari vangt om 20.00 uur aan en is rond 22.00 afgelopen.

Namens het organiserend comité, Peter de Leeuwkerk

DIVERSEN

Het Kerstproject

Het baldakijn met vredesduiven heeft veel enthousiaste reacties gekregen. Dat het een succes was, staat vast. We danken allen die hieraan hebben bijgedragen door het vouwen van de papieren duiven, wat nog niet zo simpel was. Sommigen volgden de workshops na de kerkdienst, anderen namen papier mee en vouwden thuis, soms met kinderen en kleinkinderen.

De manden vulden zich gestaag en raakten allengs vol met duiven. Fantastisch! Een extra bedankje aan The Meeting. Superleuk dat jullie wilden meedoen.

Wij vonden het vanaf het begin een mooi idee, maar hoe lastig bleek het ophangen van de enorme netten in de kerk! Eerst het denkwerk, later de uitvoering: een speciale, ingewikkelde klus die Jan Obbema en Herman Koopmans hebben geklaard.

Tot half februari blijven de duiven, samen met de foto's van 'Op je mooist' hangen. Daarna gaan we verder zoals u van ons gewend bent, met drie exposities dit jaar.

Leden van de Kunstcommissie

Expositie Henk Kapel

Van 17 februari t/m 15 mei:
Schilderijen van Elstenaar Henk Kapel (postuum)

Zijn zoon schreef deze introductie

Expositie schilderijen Henk Kapel

** 15 augustus 1919 † 20 maart 1980*

Voor de tweede wereldoorlog schilderde mijn vader (geboren en getogen in Elst), op een klein zolderkamertje in de Stationsdwarsstraat in Elst, hobbymatig olieverf schilderijen voor familie, vrienden en in een enkel geval in opdracht.

In de oorlog maakte hij distributiebonnen na en werden deze via zijn kanalen in het verzet verspreid. In die tijd was hij werkzaam als huisschilder in het bedrijf van zijn vader. Maar het schilderen van huizen was eigenlijk niet zijn werkelijke passie. Zijn droom was dat hij naar de kunstacademie in Antwerpen kon gaan om kunstschilder te worden, maar zoals dat in die tijd gebruikelijk was moest hij thuis meewerken in het eigen bedrijf.

In de vijftiger jaren volgde hij wat meer zijn creatieve hart en ging hij werken bij de nu nog bestaande Arnhemse trolleybus maatschappij. Aldaar schilderde hij het wapen van Arnhem uit de hand op de bussen en verder nog zaken als naamgeving van de maatschappij en lijnummers etcetera. Weer later startte hij zijn eigen bedrijf in het beletteren van (vracht)auto's en het ontwerpen van reclame uitingen hierop.

De hand met sigaren van Willem 2 en de Nutsrepen op vrachtwagens, kwamen van zijn hand. Dit bedrijf, dat later voortgezet werd door zijn zoon Wieke, heeft tot 2010 onder de naam Kapel reclameschilderwerken bestaan en werd toen overgenomen.

Het maken van schilderijen deed hij vooral in zijn jongere jaren. Vaak als er een feestelijke gelegenheid was zoals bijvoorbeeld een trouwerij. Hij gebruikte daarvoor bestaande tafereelen in Elst maar schilderde ook ansichtkaarten na. De Elster toren was daarbij favoriet en heeft hij veelvuldig in allerlei formaten geschilderd.

De tentoongestelde schilderijen zijn allemaal familiebezit en een gedeelte van onze collectie. Als familie zijn we zeer vereerd dat we deze schilderijen ten toon kunnen stellen.
Henk Kapel (zoon van)

Bloemen , buffet...What else ?

Wat heeft buffet met bloemen te maken.....
In De Ruimte werd 20 november jongstleden 's avonds een buffet samengesteld door de leden van de bloemengroep. Een reeks van zelfgemaakte gerechten werd uitgesteld, glazen gevuld en een feestelijke tafeldekking met sfeervol kaarslicht maakte het geheel compleet. Dit was niet zomaar maar met een heel goede reden.

Na zeker 20 jaren (ja u leest het goed) hebben we tijdens het buffet afscheid genomen van onze voorzitter Femke Smelt. Femke heeft na al die jaren besloten om te stoppen met haar taak als voorzitter binnen de bloemengroep. Uiteraard betreuren wij haar besluit maar zijn we haar ook zeer dankbaar voor al die jaren waarbij zij zich op veel manieren volledig heeft ingezet en bijgedragen heeft aan al onze activiteiten jaar in jaar uit. Femke was onze kapitein en wist altijd welke koers gevaren moest worden... Chapeau!

We hebben altijd op een prettige manier samengewerkt. Wanneer er in het rooster hiaten of andere calamiteiten waren werd dit snel opgepakt en geregeld. De kerst was altijd extra druk en een hectische periode. Wat gaan we maken, hoeveel

Femke met bloemen

groen inkopen, ophalen en realiseren we dit met de middelen die tot onze beschikking staan. Het overzicht en de energie had jij altijd. Lieve Femke we zullen je erg gaan missen! Nogmaals dankjewel

Ja ... dan volgt natuurlijk de vraag; wie komen ons nu helpen?

De bloemengroep is een fanatieke groep vrijwilligers die zorg draagt voor de wekelijkse bloemengroet en de bloemenarrangementen bij bijzondere diensten, lezingen, periodes tijdens het kerkelijk jaar. Met elkaar overleggen, organiseren, regelen en de nodige creativiteit wordt dit gerealiseerd.

Sluit je aan bij onze bloemengroep wij verwelkomen je graag en zullen je begeleiden met de nodige activiteiten. Speciale opleiding is niet nodig. Tijdsbeslag is slechts eens in de vier weken de bloemengroet verzorgen. Wil je meer weten; neem even contact op met Jetty Gaasbeek.

Annet Moerkerk

**DE TORENHAAN ZEGT ER
HET ZIJNE VAN...**

Expositie in De Ruimte?

*Zou er graag voor van de Toren
komen...vast bijzonder!*

meer dan 20 eeuwen
cultusplaats in Elst

Openingstijden Tempel-Kerkmuseum

Het Tempel-Kerkmuseum is geopend:

- Van 1 april tot 1 november:
elke zaterdag van 13.30-16.30 uur
- In juli en augustus ook zondag's van
13.30-16.30 uur
- Van 1 november tot 1 april:
elke 1e zaterdag van de maand van 13.30-16.30 uur

Rondleiding om 14.00 uur (€ 6,00 p.p., € 3,00
kinderen t/m 12 jaar). Romeinse Ruimte en Crypte
alleen toegankelijk met rondleiding.

Voor rondleidingen buiten de openstelling kunt u een
afspraak maken via de koster (koster@pg-elst.nl of
M: 06-20902721 (niet op zondag)

Voor actuele informatie:
www.tempelkerkmuseum.nl

Nieuwe website voor museum

Het nieuwe jaar begint voor het museum met een
nieuwe website. Op tempelkerkmuseum.nl vind je
nu alle informatie over het museum en kan je je
bezoek plannen. De nieuwe website heeft een
aantrekkelijk uiterlijk gekregen passend bij de in
2024 ingevoerde huisstijl. Bezoekers kunnen de
informatie nu rechtstreeks vinden. Eerder was het
vaak verwarrend om via de kerkwebsite te zoeken.
De website is met financiële ondersteuning van
de Nederlandse Limes Samenwerking en het
Cultuurfonds tot stand gekomen.

We zijn blij met een actuele website, nieuw
beeldmateriaal en een pagina voor de museum-
commissieleden om handige documenten te
delen. Aanbevolen om er een kijkje te nemen!

Anneke Manche | PR-team

The screenshot shows the museum's website interface. At the top, there's a navigation bar with the museum logo and a 'MENU' button. Below is a horizontal timeline of historical events, each with a small icon and text: 'pre-Romeins Germaans heiligdom', '50 nC Gallo-Romeinse tempel I', '100 nC Gallo-Romeinse tempel II', '8e eeuw Zaalkerk', '10e eeuw Kerk', '11e eeuw Kerk met uitbreiding', and '1484 Gotische kerk'. Below the timeline, the text '...laag op laag' is displayed. On the right side, there are logos for 'NEDER-GERMAANSE NIEDERGERMANISCHER LOWER GERMAN LIMES' and 'unesco Werelderfgoed'.

BEZOEK

De verhalen liggen hier aan je voeten. Bij iedere stap loopt meer dan tweeduizend jaar geschiedenis met je mee. Het verhaal over een 2000 jaar oude cultusplaats!

Deze tijdreis maakt het Tempel-Kerkmuseum tot een unieke locatie: voor Nederland, zelfs voor West-Europa.

Kom de geschiedenis beleven, laag op laag!

Expositie in De Ruimte

Tot en met 28 februari is in De Ruimte de
kunstexpositie 'Creatief zijn versterkt
eigenwaarde' te zien.

Een inspirerende expositie met kunstwerken van
creatieve mensen met NAH (Niet Aangeboren
Hersenletsel). Hun persoonlijke verhalen

vertellen hoe artistieke expressie de eigenwaarde
van hen versterkt.

Tweemaandelijks wordt in De Ruimte een
NAH-café georganiseerd. Mensen die na/door een
ongeval of ziekte te kampen krijgen met hersen-
schade moeten vrijwel altijd leren om hun leven

weer opnieuw vorm en inhoud te geven. Na een vaak intensieve revalidatieperiode moet je thuis je draai weer zien te vinden. In het NAH-café kunnen zij en hun mantelzorgers ervaringen uitwisselen en informatie ophalen. Oude talenten komen soms weer boven en nieuwe vormen van dagbesteding worden ontdekt. De expositie laat zien wat dat zoal kan zijn.

Wilt u meer informatie over het NAH-café of de expositie? Neem gerust contact op met:

Jeanne Verdijk

Marja de Leeuw

Hoopvol leven

Save the date voor de Vrouwendag in Zetten

Op zaterdag 8 maart organiseert Stichting Hart voor Vrouwen weer de jaarlijkse interkerkelijke vrouwendag. Opnieuw in het HPC in Zetten, van 9.30-16.00 uur. Samen zingen, luisteren naar de spreekster, elkaar ontmoeten en 's middags workshops. Dat zijn de ingrediënten van de Vrouwendag waar je je geestelijk weer op kunt laden.

Dit jaar is de spreekster Els van Dijk. Els heeft vele jaren gewerkt als directeur van de Evangelische Hogeschool. Vanuit die hoedanigheid, maar ook tot op de dag van vandaag houdt zij zich bezig met maatschappelijke ontwikkelingen die (ongewild?) aan ons opgedrongen worden en zoekt zij als antwoord daarop het alternatief dat het evangelie biedt. Waardoor we ondanks alles wat om ons heen gebeurt toch hoopvolle mensen kunnen zijn. De muziek wordt weer verzorgd door Loïs, Floor en band. Meer weten over de Vrouwendag? Kijk op de website www.hartvoorvrouwen.com. Je kunt je aanmelden via de site. Graag ontmoeten we ook jou op 8 maart.

Foka Bruggema

Kerkasiel in Kampen – wie doet er mee?

Een vriendin spoorde ons aan om mee te doen aan de doorlopende diensten die in Kampen, in de Open Hof kerk, worden gehouden. In die kerk heeft de familie Babayants onderdak gevonden. Ze worden bedreigd met uitzetting, en de doorlopende vieringen geeft hen bescherming, omdat de overheid niet mag inbreken op kerkelijke vieringen. De kerk is daar een vrijplaats, die ruimte biedt aan mensen die vastgelopen zijn. De kerk wil daar heel veel energie in steken. Want wat een organi-

satie betekent dat voor de gemeente in Kampen! Dat vraagt om brede, landelijke ondersteuning. Vandaar dat wij (Wim en ik) een datum planden: zaterdag 4 januari 2025, van 14.00-16.00 uur. We maakten uitnodigingen voor de kerkgangers van de PG-Elst om met ons mee te gaan. We deelden die uit bij de kerkdienst van de Vierde advent. Er kwamen reacties: van muzikanten, een lector en een paar kerkgangers. Zo was er in de Open Hof op zaterdag 4 januari een mooi, bont gezelschap van mensen uit Elst, Kampen, met wat vrienden en familie bijeen. Een kring waarin we naar verhalen en naar zang/muziek luisterden, met elkaar het gesprek aangingen en waar het gebed en de stilte een plaats kregen.

Voor Kampen breekt nu een periode van lange adem aan. Het vraagt veel, om het rooster van voorgangers/vrijwilligers 24/7 vol te krijgen en de betrokkenheid van velen vast te houden.

Op zaterdag 15 februari 2025 om 16.00 uur wil ik weer in de Open Hof te Kampen dienst doen. Wie wil er met mij mee? En als er ideeën zijn over de invulling, een thema: ik ga er graag op in.

Ds. Ineke van Middendorp-Sonneveld

'Op zoek naar Licht'

Heer, onze God,
Wij vragen uw zegen over de Open Hof in Kampen:
Dat de familie Babayants zich daar echt thuis kan voelen,
en er ruimte is voor rust en vrede, warmte en bezieling.
Dat de sfeer getekend moge zijn door de Geest van Christus' liefde en geborgenheid, door liefde, zorg en persoonlijke aandacht voor elkaar.
Moge alles wat zij meemaken gedragen worden door uw liefdevolle nabijheid.
Zegen alle kleine dingen, O God, die zo eigen zijn aan deze kerk.
Moge uw zegen rusten op hen en op allen die hier aankloppen.
Amen
(bewerking van Huiszegen Driekoningen – Klooster dec'24)

Voor de voorgangers, kerkenraad en alle vrijwilligers van de Open Hof in Kampen.

Open Hof
Blieswijk

4 januari 2025

open hof
Kampen

Parkeer-en verkeershinder door renovatiewerkzaamheden woningen St. Maartenstraat

Vanaf 27 januari wordt er gestart met het renoveren van de rijtjeswoningen aan de St. Maartenstraat.

Om die reden zijn er al containers geplaatst op enkele parkeerplaatsen op het parkeerterrein van De Ruimte.

De St. Maartenstraat wordt tijdens de werkzaamheden gedeeltelijk (huisnummers 4 t/m 28) afgesloten op werkdagen van 07:15 - 16:00 uur. De rest van de straat wordt dan tijdelijk tweerichtingsverkeer.

Verwacht wordt dat in week 16 (14 april) de werkzaamheden afgerond worden.

Deadlines Onderweg 2025

Onderweg maart	16 februari
Onderweg april	23 maart
Onderweg mei	20 april Paaszondag!
Onderweg juni	18 mei
Onderweg juli/augustus	22 juni
Onderweg september	24 augustus
Onderweg oktober	21 september
Onderweg november	19 oktober
Onderweg december/januari 2026	23 november

De deadlines zijn steeds op zondag tot 18.00 uur. Eerder insturen is uiteraard altijd mogelijk. Het adres van de redactie is onderweg@pg-elst.nl
(In april 2025 valt de deadline op Paaszondag)
de redactie

Verantwoording collectes PG Elst 2e halfjaar 2024

Datum	Eerste collecte		Tweede collecte		Uitgangscollecte	
	Diaconie	Kerk	Diaconie	Kerk	Diaconie	Kerk
7 juli	€ 208,04	€ 84,67	€ 113,99	€ -	€ 113,99	€ -
14 juli	€ 278,42	€ 74,90	€ 96,51	€ -	€ 96,51	€ -
21 juli	€ 139,89	€ 69,04	€ 98,47	€ -	€ 98,47	€ -
28 juli	€ 203,35	€ 94,37	€ 93,26	€ -	€ 93,26	€ -
4 augustus	€ 239,64	€ 141,49	€ -	€ 136,56	€ -	€ 136,56
11 augustus	€ 233,43	€ 132,34	€ -	€ 132,22	€ -	€ 132,22
18 augustus	€ 286,94	€ 112,63	€ 127,06	€ -	€ 127,06	€ -
25 augustus	€ 193,35	€ 84,61	€ 113,78	€ -	€ 113,78	€ -
1 september	€ 154,00	€ 94,82	€ -	€ 102,80	€ -	€ 102,80
8 september	€ 144,26	€ 114,62	€ -	€ 124,65	€ -	€ 124,65
15 september	€ 139,64	€ 140,45	€ -	€ 89,22	€ -	€ 89,22
22 september	€ 1.348,48	€ 114,88	€ 128,67	€ -	€ 128,67	€ -
29 september	€ 198,55	€ 184,17	€ 138,69	€ -	€ 138,69	€ -
6 oktober	€ 163,94	€ 100,48	€ 98,06	€ -	€ 98,06	€ -
13 oktober	€ 175,58	€ 132,76	€ -	€ 91,23	€ -	€ 91,23
20 oktober	€ 293,50	€ 141,31	€ 165,90	€ -	€ 165,90	€ -
27 oktober	€ 204,86	€ 89,70	€ 140,39	€ -	€ 140,39	€ -
3 november	€ 185,94	€ 97,10	€ 152,88	€ -	€ 152,88	€ -
10 november	€ 121,54	€ 106,29	€ 122,96	€ -	€ 122,96	€ -
17 november	€ 169,30	€ 110,98	€ -	€ 107,15	€ -	€ 107,15
24 november	€ 261,11	€ 211,69	€ 272,51	€ -	€ 272,51	€ -
1 december	€ 118,03	€ 106,31	€ 185,26	€ -	€ 185,26	€ -
8 december	€ 483,83	€ 202,00	€ 185,94	€ -	€ 185,94	€ -
15 december	€ 174,38	€ 97,59	€ -	€ 134,09	€ -	€ 134,09
22 december	€ 241,52	€ 89,46	€ 136,02	€ -	€ 136,02	€ -
24 december	€ 156,70	€ 695,35	€ -	€ 162,20	€ -	€ 162,20
25 december	€ 446,40	€ 160,49	€ 188,32	€ -	€ 188,32	€ -
29 december	€ 292,57	€ 162,25	€ 231,98	€ -	€ 231,98	€ -
31 december	€ -	€ -	€ 51,75	€ -	€ 51,75	€ -